

JALKAPALLON HARRASTAMISEN HINTA

Esittäjä: Matti Hakamäki

Kirjoittaja(t): Hakamäki, Matti; Inkinen, Virpi; Laine, Kaarlo

Taustayhteisö(t): Liikunnan ja kansanterveyden edistämissäätiö LIKES

TAUSTA:

Harrastamisen hintaa koskevan keskustelun teemoja Suomessa on, että osalla kuluttajista ei ole mahdollisuutta tai halua maksaa lastensa harrastamisesta niin paljon kuin harrastuksen aloittaminen tai jatkaminen edellyttää. Aiheeseen kohdistuu moraalisia ja poliittisia vaatimuksia, että näin ei tulisi olla. Toisaalta kustannustasosta on suhteellisen vähän tietoa. Lajiliitoilla ja seuroilla on intressejä ja valittuja linjauksia pitää kustannuksia kohtuullisella tasolla. Palloliitolla tavoite liittyä toiminta-ajatuksen ”Jalkapalloa jokaiselle”.

MENETELMÄT:

Tiedot suomalaisten juniorijalkapallojoukkueiden kustannusrakenteista kerättiin syksyllä 2018 kyselyllä joukkueitasoisina ja jaettiin joukkueen pelaajamäärällä. Vastaukset saatiin 865 joukkueesta. Pelaajat olivat vuosina 1998–2011-syntyneitä. Aineisto on kattava (alue, ikä, sukupuoli, taso). Sen koko mahdollistaa myös hintaan vaikuttavien taustatekijöiden tarkastelun. Kuluja eroteltiin kululajeittain (jäsenmaksut, toimintamaksut, varusteet, matkakulut, leirikulut), sikäli kun ne olivat eroteltavissa. Pelipassien hinnat saatiin lajiliitolta. Aineistoon ei sisälly pelaajien henkilökohtaisia varusteita, jotka eivät ole tässä lajissa yhtä keskeisiä kuin ns. välinelajeissa.

TULOKSET:

Kustannukset kasvavat sitä mukaa, kun ohjattujen harjoitusten määrä kasvaa, siirrytään ympärivuotisuuteen ja ammattivalmennukseen ja pelimatkat ja leirit ulottuvat ulkomaille. Nuorimpien ikäluokkien harrastus maksaa keskimäärin 500 euroa kaudessa. Kustannukset vanhimmissa juniorisarjoissa ovat keskimäärin kolmin- tai nelinkertaiset. Osaan kustannuksista voi seurojen ja joukkueiden valinnoilla vaikuttaa. Leirivuorokausi maksaa kotimaassa alle 80 euroa ja ulkomaille 220 euroa.

JOHTOPÄÄTÖKSET:

Harrastuksen hintatiedot on kuluttajien kannalta asiallista ilmaista jo harrastusta aloittaessa. Kustannusten kasvu iän myötä on tyypillistä, joten toimenpiteiden kohdistaminen harrastuspolun alkuosaan ei ole kestävä menettely. Kustannusten tarkastelu joukkueen budjetin tasolla voi tuoda realismia hintakeskusteluun kiinnittämällä huomiota kustannusten muodostumiseen.

SOVELLETTAVUUS:

Tutkimus tehtiin suoraan sovellettavaksi. Se raportoitii ensisijaisesti Power BI -alustalla, jotta se voi toimia lajiliiton kehittämisen välineenä. Siitä julkaistiin kooste myös lineaarisena tekstinä mutta osana Palloliiton erityisesti seuroille suuntaamaa keskustelutyökalua. Vastaava tutkimusasetelma toimii lähes sellaisenaan etenkin niissä joukkuelajeissa, joissa joukkueiden määrä on riittävä ja joissa urheilijoiden henkilökohtaiset ja siten osin valinnaiset väline- tai muut kustannukset ovat kohtuulliset. Yksilölajeissa ja huipputasolla kustannusrakenne on erilainen.